TOÀ ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ HOÀI NHƠN** **TỈNH BÌNH ĐỊNH**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 38/2023/QĐST-DS	*Hoài Nhơn, ngày 11tháng 7 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HOÀI NHƠN, TỈNH BÌNH ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ toạ phiên họp: Ông Huỳnh Long Nhiên

Thư ký phiên họp: Bà Võ Thị Hồng Tuyền, là Thư ký Toà án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Hoàng Quang - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 7 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 24/2023/TLST-DS ngày 01 tháng 6 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 159/2023/QĐST-DS ngày 27 tháng 6 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Đoàn Mạnh B, sinh năm 1979

Địa chỉ: Khu phố A, phường H, thị xã H, tỉnh B.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

Ông Đoàn Thanh Đ, sinh năm 1984

Địa chỉ: Khu phố A, phường H, thị xã H, tỉnh B.

(Ông Đoàn Mạnh B và ông Đoàn Thanh Đ có đơn đề nghị mở phiên họp vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai ngày 09 tháng 6 năm 2023, người yêu cầu ông Đoàn Mạnh B trình bày:

Ông B là anh ruột của chị T. Chị Nguyễn Thị T, sinh năm 1990, nơi cư trú: Khu phố A, phường H, thị xã H, tỉnh B có tiền sử phát triển thể chất và tâm

thần không bình thường. Từ nhỏ đã có biểu hiện chậm biết đi, biết nói, hay bị co giật mất ý thức. Chị T không học hành, không biết đói, không biết no, không có khả năng lao động, thỉnh thoảng đập phá đồ đạc trong nhà, ăn uống hay vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc vào người nhà chăm sóc, sống phụ thuộc vào gia đình.

Năm 2023, Ủy ban nhân dân phường H, thị xã H, tỉnh B xác nhận chị T dạng khuyết tật: vận động, mức độ khuyết tật: đặc biệt nặng.

Theo Kết luận Giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số 607/KLGĐYC ngày 17/5/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung xác định chị Nguyễn Thị T bị chậm phát triển tâm thần mức độ trầm trọng có tật chứng tác phong đáng kể, động kinh cơn lớn, mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Nay để bảo vệ quyền lợi cho chị T và để bổ sung thủ tục giấy tờ cho các thành viên trong gia đình, ông B yêu cầu Tòa giải quyết tuyên bố chị T bị mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Theo bản tự khai ngày 09 tháng 6 năm 2023, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông Đoàn Thanh Đ trình bày:

Ông Đ là anh ruột của chị T. Chị Nguyễn Thị T, sinh năm 1990, nơi cư trú: Khu phố A, phường H, thị xã H, tỉnh B có tiền sử phát triển thể chất và tâm thần không bình thường. Từ nhỏ đã có biểu hiện chậm biết đi, biết nói, hay bị co giật mất ý thức. Chị T không học hành, không biết đói, không biết no, không có khả năng lao động, thỉnh thoảng đập phá đồ đạc trong nhà, ăn uống hay vệ sinh cá nhân đều phụ thuộc vào người nhà chăm sóc, sống phụ thuộc vào gia đình. Nay để bảo vệ quyền lợi cho chị T và để bổ sung thủ tục giấy tờ cho các thành viên trong gia đình, ông B yêu cầu Tòa giải quyết tuyên bố chị T bị mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự thì ông đồng ý và không có yêu cầu gì khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn có ý kiến:

- Việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán đã xác định đúng quan hệ pháp luật, thụ lý giải quyết theo đúng thẩm quyền, tuân thủ đầy đủ các quy định về xác định tư cách tham gia tố tụng của các đương sự. Việc thông báo thụ lý, việc tống đạt, thông báo các văn bản tố tụng, triệu tập đầy đủ các đương sự để lấy lời khai. Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng nhiệm vụ và quyền hạn theo quy định tại Điều 48 Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Đoàn Mạnh B, tuyên bố chị Nguyễn Thị T bị mất năng lực hành vi dân sự.

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Đoàn Mạnh B phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết:

Theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì việc ông Đoàn Mạnh B yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị T, sinh năm 1990, nơi cư trú: Khu phố An Dưỡng 1, phường Hoài Tân, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định bị mất năng lực hành vi dân sự. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

[2] *Về sự vắng mặt của đương sự*:

Người yêu cầu ông Đoàn Mạnh B và người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan ông Đoàn Thanh Đ có yêu cầu Tòa giải quyết việc dân sự vắng mặt. Căn cứ quy định tại khoản 3 Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành mở phiên họp vắng mặt người yêu cầu, người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan theo quy định.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ Kết luận Giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu số: 607/KLGĐYC ngày 17 tháng 5 năm 2023 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Miền Trung kết luận đối với trường hợp bệnh của chị Nguyễn Thị T:

"a. Kết luận về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ trầm trọng có tật chứng tác phong đáng kể (F73.1) + Động kinh cơn lớn (G40).

b. Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự".

Đồng thời, xét ý kiến người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan xác định hiện nay chị T bị có biểu hiện biểu hiện thường xuyên bị co giật mất ý thức, trí tuệ chậm phát triển, không thể tự lao động, sống phụ thuộc vào gia đình. Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự quy định như sau:

"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

...

Do đó, việc ông Đoàn Mạnh B, anh ruột của chị Nguyễn Thị T yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ nên được chấp nhận.

[4]Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Ông Đoàn Mạnh B phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

Ý kiến của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn về quá trình giải quyết việc dân sự và hướng xử lý việc dân sự là có căn cứ, đúng quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự; các điều 361, 367; 369, 370; 371; 372; 376; 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Đoàn Mạnh B.

Tuyên bố chị Nguyễn Thị T, sinh năm 1990, nơi cư trú: Khu phố A, phường H, thị xã H, tỉnh B mất năng lực hành vi dân sự. Thời hạn được tính từ khi Quyết định có hiệu lực pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) ông B chịu, được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí ông B đã nộp theo biên lai số 0000803 ngày 01/6/2023 tại Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thuời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- VKSND thị xã Hoài Nhơn;
- CC THA dân sự thị xã Hoài Nhơn;
- UBND phường Hoài Tân;
- Các đương sự;
- Lưu VP, hồ sơ.

THẨM PHÁN

Huỳnh Long Nhiên

Căn cứ: khoản 1 Điều 27, các Điều 370, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng Dân sự 2015; khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự 2015; Điều 4 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án:

- Tuyên bố ông Phạm Ph, sinh năm 1964, nơi cư trú: Khu phố TĐB, phường HH, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp: Ông Phạm Tr nộp 300.000 (*Ba trăm nghìn)* đồng sung vào ngân sách nhà nước. Ông Tr đã dự phí đủ theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0000461 ngày 12 tháng 01 năm 2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định.

- Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp vắng mặt tại phiên họp thì thời hạn kháng cáo là 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

- Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

- Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án theo quy định của Luật Thi hành án dân sự đối với những quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 482 Bộ luật tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hoài Nhơn;
- Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Hoài Nhơn;
- Ủy ban nhân dân phường HT;
- Lưu: hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Trần Thị Phường

Hướng dẫn sử dụng mẫu số 49-DS:

(1) Ghi tên Toà án nhân dân ra quyết định hoãn phiên toà; nếu là Toà án nhân dân cấp huyện, thì cần ghi rõ Tòa án nhân dân huyện nào thuộc tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nào (ví dụ: Toà án nhân dân huyện X, tỉnh H), nếu là Toà án nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, thì ghi rõ Toà án nhân dân tỉnh (thành phố) nào (ví dụ: Toà án nhân dân thành phố Hà Nội).

(2) Ô thứ nhất ghi số, ô thứ hai ghi năm ra quyết định hoãn phiên toà (ví dụ: Số: 89/2017/QĐST-KDTM).

(3) Ghi họ tên của Thư ký Toà án và tên Toà án nơi thư ký Toà án công tác như hướng dẫn tại điểm (1).

(4) Nếu có Viện kiểm sát nhân dân tham gia phiên toà thì ghi như hướng dẫn tại điểm (1) song đổi các chữ "Toà án nhân dân" thành "Viện kiểm sát nhân dân".

(5) Ghi số, ngày, tháng, năm thụ lý vụ án (ví dụ: số 30/2017/TLST-LĐ).

(6) Ghi quan hệ tranh chấp mà Tòa án giải quyết: Cần xác định tranh chấp mà Tòa án thụ lý giải quyết được quy định tại Điều, khoản nào của Bộ luật tố tụng dân sự, để ghi vào phần trích yếu của bản án (ví dụ: Tranh chấp mà Tòa án thụ lý giải quyết là tranh chấp về quốc tịch Việt Nam giữa cá nhân với cá nhân được quy định tại khoản 1 Điều 26 của Bộ luật tố tụng dân sự thì ghi: "tranh chấp về quốc tịch Việt Nam giữa cá nhân với cá nhân").

(7) Ghi số, ngày, tháng, năm của Quyết định đưa vụ án ra xét xử (ví dụ: số

02/2017/QĐXXST-LĐ ngày 20 tháng 01 năm 2017).

(8) Ghi rõ lý do của việc hoãn phiên toà dân sự sơ thẩm thuộc trường hợp cụ thể nào quy định tại điều luật tương ứng của Bộ luật tố tụng dân sự được nêu tại khoản 1 Điều 233 của Bộ luật tố tụng dân sự (ví dụ: Xét thấy nguyên đơn đã được Toà án triệu tập hợp lệ mà vắng mặt tại phiên toà lần thứ nhất vì lý do tai nạn lao động).

(9) Tuỳ từng trường hợp cụ thể mà ghi điều luật tương ứng của Bộ luật tố tụng dân sự (ví dụ: nguyên đơn vắng mặt lần thứ nhất có lý do chính đáng (bị tai nạn lao động phải đi cấp cứu tại bệnh viện) quy định tại khoản 1 Điều 227 của Bộ luật tố tụng dân sự, thì ghi: "Căn cứ vào khoản 1 Điều 227 và Điều 233 của Bộ luật tố tụng dân sự").

(10) Ghi rõ thời gian, địa điểm mở lại phiên toà dân sự sơ thẩm (ví dụ: Phiên toà dân sự sơ thẩm sẽ được mở lại vào hồi 08.00 giờ ngày 18 tháng 8 năm 2017 tại trụ sở Toà án nhân dân quận 1, thành phố H), địa chỉ số….phố…phường….quận 1, thành phố H. Trong trường hợp chưa ấn định được thì ghi "Thời gian, địa điểm mở lại phiên toà xét xử vụ án sẽ được Toà án thông báo sau".